

דף הדרכה בנושא "ארגון השפה"

ארגון השפה הוא היכולת לארגן מסר מילולי ארוך, המורכב מרצף של משפטים והמוכן לבן-השיח. כישורי ארגון שפה טובים מאפשרים להסביר, לספר, לשכנע, לנמק ולחלוק חוויה.

פעילויות שיכולות לסייע בשיפור כישורי "ארגון השפה":

- ◀ כל הפעילויות יעשו בהנאה משותפת, תחילה **בהדגמה** ולאחר מכן במשחק הדדי.
- ◀ כל פעילות תותאם לשלב השפתי בו נמצאת הילד/ה ורמת המורכבות תעלה בהדרגה ע"פ ההצלחה.
- התכונות משותפת באלכומי תמונות משפחתיים או תמונות בספר, תוך תיאור הנעשה בתמונה: "אני רואה...." (לדוגמה: "אני רואה חתול קטן ושחור מטפס על עץ גבוה, כי הוא בורח מהכלבי").
- משחקי הוראות, תחילה הוראה אחת ולאחר מכן רצף הוראות: כמו משחקי "המלך אמר" על הגוף ובמרחב (לדוגמה: "לשים את הספר האדום הקטן על השולחן הגדול ולקפוץ").
- משחקי חידות: "אני חושב על משהו ש... (לדוגמה: "אני חושב על משהו ששייך למשפחת הבגדים, חובשים על הראש בחורף, עשוי מצמר ומתחיל בצליל כיי").

- להסביר "איך עושים דברים": ניתן להכין ביחד שוקו, מיץ פטל, חביתה, מגדל קוביות, ארמון חול וכיו"ב ולהסביר את שלבי ההכנה. אפשר לצלם את שלבי ההכנה, לתת לילד/ה לסדר את הצילומים לפי הסדר ובעזרת הצילומים לשחזר את העשייה המשותפת. בפעם הבאה, לבקש מהילד/ה שישביר/תסביר את הוראות ההכנה.

- לעודד שימוש בסיבתיות: לשאול שאלות "למה", "בשביל מה" ולענות עליהן בהרחבה. לעודד לשאול שאלות דומות (לדוגמה: "למה לא הולכים היום לפארק? - כי נגמר לנו האוכל בבית וצריך ללכת לסופרמרקט כדי לקנות אוכל. אם נסיים את הקניות מוקדם נספיק ללכת לפארק").

- לשחק במשחקי דמיון מילוליים: "מה היה קורה אם..." (מה היה קורה אם הכדור היה עף מעבר לגדר?), "אילו הייתי...", "הייתי עושה..." (אילו הייתי חתול, הייתי רודף אחרי עכברים ובורח מכלבים!).

- לסכם בסוף כל יום "מה קרה לי היום" ולשחזר עשייה משותפת של ההורים והילד/ה. לספר בשלבים את העשייה המשותפת (משחק בגן משחקים, קנייה בסופרמרקט, נסיעה...). תוך שימוש ברצף משפטים עם מילות קישור (ואז...פתאום...ואחר כך...ובסוף...). ניתן לצלם, לסדר תמונות ע"פ סדר התרחשות האירועים, להכין ספרון ולכתוב את שקרה כפי שהילד/ה מספרת. לחבר שם לסיפור שנוצר.

- לצייר ציור ולבקש מהילד/ה לספר "מה קורה בציור". לכתוב את המסופר על הציור במקום שהילד/ה בחרת. אפשר להכין ספר של קובץ סיפורים כאלה ולהכין דף כריכה עם שם לספר ושם "הסופר/ת".

- לבקש מהילד/ה לספר סיפור על פי תמונות בספר מוכר, תוך שימוש ברצף משפטים עם מילות קישור (ואז...פתאום...ואחר כך...ובסוף...). בזמן הקראת הסיפור לבקש לנבא מה יקרה בדף הבא, לבקש לחבר סוף אחר לסיפור ו/או לספר על אירוע דומה בחיי הילד/ה.

